

NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO OSJEČKO - BARANJSKE ŽUPANIJE

Služba za javno zdravstvo

*Institute of Public Health Osijek-Baranja County
Department of Public Health*

31000 Osijek, Drinska 8, Croatia; telefon +38531 225 700, telefax +38531 206 870; e-mail: zzjz-os@os.htnet.hr

PORODI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

*CHILDBIRTHS IN HEALTHCARE INSTITUTIONS
IN OSIJEK-BARANJA COUNTY IN 2020*

Autor:
Nikola Kraljik, dr. med.
specijalist javnog zdravstva

Grafička priprema:
Željko Vajak, prof.

www.zzjzosijek.hr

Osijek, lipanj 2021. godine

UVOD

Biološki opstanak i društveno-ekonomski prosperitet neke zajednice u prvoj redu ovisi o broju rođenih, a na što značajno utječe organiziranost zdravstvenog sustava, gospodarska razvijenost i mjere populacijske politike u zemlji. Trudnoća je jedno od najznačajnijih i najzahtjevnijih razdoblja u životu žene i njene obitelji, a kroz svoje socijalne implikacije bitna je za društvo u cjelini. Organiziranu skrb za majke i djecu, kao posebno osjetljive skupine stanovništva, nalazimo danas kao jednu od temeljnih mjera socijalne i zdravstvene politike većine zemalja suvremenog svijeta.

U skladu s tim i Hrvatska se obvezala osigurati posebne mjere zaštite za majke i djecu, a u okviru svog zakonodavstva i prihvaćanjem međunarodnih sporazuma poput Konvencije o pravima djeteta i Milenijskih razvojnih ciljeva. Konvencija naglašava značaj pružanja zdravstvene skrbi svakom djetetu, na način i u uvjetima koje država članica UN-a najbolje može osigurati. Naglašeno je kako će se države potpisnice zalagati za smanjenje smrtnosti novorođenčadi i druge djece. Pružati zdravstvenu pomoć svakom djetetu, boriti se protiv bolesti i neishranjenosti, osigurati prenatalnu i postnatalnu skrb, kao jednu od osnovnih mjera sigurnog majčinstva te razvijati preventivnu zdravstvenu skrb i savjetovališta za roditelje i planiranje obitelji. Milenijski razvojni ciljevi usmjereni prema zaštiti zdravlja majki i djece globalno ističu važnost smanjenja smrtnosti majki u trudnoći, porodu ili babinjama te smrtnosti djece u prvim danima života i kroz dojenačko razdoblje.

Od pokazatelja uspješnosti zaštite zdravlja majki i djece najčešće se upotrebljava perinatalna smrtnost i maternalna smrtnost, a zdravstvene zaštite djece dojenačka smrtnost.

Maternalna smrtnost u Hrvatskoj tako i u Osječko-baranjskoj županiji, godinama je niska i svodi se na sporadične slučajeve, kao u većini zapadnoeuropskih i posttranzicijskih zemalja. Pri tome je znakovito kako jednu šestinu ili 14,9% svih maternalnih smrti u razdoblju od 1997.-2020. godine u Hrvatskoj čine slučajevi u Osječko-baranjskoj županiji. U rodilištima u Osječko-baranjskoj županiji 2020. godine nije umrla niti jedna žena od komplikacija u trudnoći, porođaju ili babinjama dok su u Hrvatskoj umrle dvije žene (MKB-10:O00-O99). Smanjenju smrtnosti djece u fetalnom i ranom neonatalnom razdoblju uz povoljne socijalno-gospodarske prilike i prosjećenost stanovništva najviše doprinosi odgovarajuća antenatalna i partalna skrb.

Na temelju podataka o uzrocima smrti u perinatalnom i dojenačkom razdoblju nalazimo kako prevladavaju uzroci vezani uz komplikacije u trudnoći, prerani porod i posljedičnu nezrelost, te kako se određenim organizacijskim i tehničkim poboljšanjima u neonatalnoj intenzivnoj njezi i terapiji može postići daljnje smanjenje smrtnosti.

Socijalno-medicinski čimbenici poput nižeg obrazovnog statusa, izvanbračnog rađanja, starije dobi i adolescentne dobi, velikog broja poroda značajno su povezani s nepovoljnim perinatalnim ishodom. Utjecaj ovih čimbenika moguće je kompenzirati zdravstvenim prosjećivanjem i dobrom antenatalnom skrbi, ali je neophodno uključivanje uz zdravstveni i drugih sektora, u brizi za sigurno majčinstvo i dobrobit djece, a time i zdravlje naroda i njegov prosperitet u cjelini.

Autor

Nikola Kraljik, dr. med.
specijalist javnog zdravstva

Pri korištenju podataka obavezno navesti izvor
- The users of this report are requested to quote the source of information

PORODI U RODILIŠTIMA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2020. GODINI

Na području Županije u 2020. godini radila su dva rodilišta: Klinički bolnički centar Osijek i Opća županijska bolnica Našice.

U 2020. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije obavljeno je 2.341 poroda, odnosno 67 (2,9%) poroda više u odnosu na 2019. godinu (2.274). Ukupno je rođeno 2.394 djece, od toga 2.384 živorodene djece, odnosno 69 (3,0%) živorodene djece više u odnosu na 2019. godinu (2.315) i 10 mrtvorodnih, a od živorodjenih je u prvih sedam dana života ukupno umrlo 11 novorođenčadi (tablica 1).

Od ukupnog broja poroda, 2.288 (97,74%) bilo je s jednim djetetom i 53 (2,26%) poroda s dvoje rođene djece (tablica 1).

Tablica 1.

BROJ PORODA PREMA ISHODU TRUDNOĆE U RODILIŠTIMA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2020. GODINI

Broj djece u porodu	Broj poroda		Broj rođene djece						Umrla novorodenčad 0-6 dana	
			UKUPNO		živorodnih		mrtvorodnih			
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%		
UKUPNO OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA										
jedno	2.288	97,74	2.288	95,6	2.278	99,6	10	0,4	6	0,26
dvoje	53	2,26	106	4,4	106	100,0			5	4,7
troje										
UKUPNO	2.341	100,0	2.394	100,0	2.384	99,6	10	0,4	11	0,46
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR OSIJEK										
jedno	1.873	97,25	1.873	94,6	1.864	99,5	9	0,5	5	0,27
dvoje	53	2,75	106	5,4	106	100,0			5	4,7
troje										
UKUPNO	1.926	100,0	1.979	100,0	1.970	99,5	9	0,5	10	0,51
OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA NAŠICE										
jedno	415	100,00	415	100,0	414	99,8	1	0,2	1	0,24
dvoje										
troje										
UKUPNO	415	100,0	415	100,0	414	99,8	1	0,2	1	0,24

Izvor: temeljem individualnih prijava poroda prikupljenih u rodilištima OB Županije, 2020

Napomena: 2017. nastupila je promjena u izyještavanju u odnosu na prethodne godine i u načinu dostave podataka,
Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS) – HZJZ, 2020

RODILJE PREMA BROJU RANIJIH PORODA I POBAČAJA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Od 2.341 rodilja u 2020. godini najviše je registriranih prvorotkinja 1.067 (45,6%), poroda drugih po redu bilo je 764 (32,6%), a žena s tri ili više ranijih poroda 171 (7,3%). (tablica 2)

U 2020. godini kod svih rodilja bio je poznat podatak o ranijim pobačajima, među kojima 1.905 ili 81,4% bez ranijeg pobačaja, 331 ili 14,1% s jednim pobačajem, 80 ili 3,4% s dva pobačaja i 25 ili 1,1% s tri i više ranijih pobačaja. (tablica 2)

Tablica 2.

**RODILJE PREMA BROJU RANIJIH PORODA I POBAČAJA U RODILIŠTIMA
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI**

	UKUPNO	Broj dosadašnjih poroda i pobačaja								
		0	1	2	3	4	5	6	7 i više	
UKUPNO OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA										
Dosadašnji porodi	broj	2.341	1.067	764	339	106	30	16	11	8
	%	100	45,6	32,6	14,5	4,5	1,3	0,7	0,5	0,3
Dosadašnji pobačaji	broj	2.341	1.905	331	80	13	10	2		
	%	100	81,4	14,1	3,4	0,6	0,4	0,09		
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR OSIJEK										
Dosadašnji porodi	broj	1.926	890	621	277	86	27	13	7	5
	%	100	46,2	32,2	14,4	4,5	1,4	0,7	0,4	0,3
Dosadašnji pobačaji	broj	1.926	1.550	281	73	13	7	2		
	%	100	80,5	14,6	3,8	0,7	0,4	0,10		
OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA NAŠICE										
Dosadašnji porodi	broj	415	177	143	62	20	3	3	4	3
	%	100	42,7	34,5	14,9	4,8	0,7	0,7	1,0	0,7
Dosadašnji pobačaji	broj	415	355	50	7		3			
	%	100	85,5	12,0	1,7		0,7			

Izvor: temeljem individualnih prijava poroda prikupljenih u rodilištima OB Županije, 2020

Napomena: 2017. nastupila je promjena u izvještavanju u odnosu na prethodne godine i u načinu dostave podataka,

Nacionalni javnozdravstveni informacijski sustav (NAJS) – HZZJZ, 2020

PORODI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI PREMA DOBI MAJKE

Prema dobi majke najučestaliji su porodi u dobi od 30-34 godina, slijede porodi u dobi 25-29 godine, potom u dobi 35-39 godine. Udio rodilja u adolescentnoj dobi iznosio 3,38%.

Prema dobi majke koje su prvi puta rađale najučestaliji su porodi u dobi od 25-29 godina, slijede porodi u dobi 30-34 godine, potom u dobi 20-24 godine. Udio rodilja u adolescentnoj dobi koje su prvi puta rađale u 2020. godini iznosio je 6,19%. (tablica 3a i tablica 3b)

U rodilištima Osječko-baranjske županije kao i u Hrvatskoj, već niz godina bilježi se sve manji broj poroda u mlađim dobnim skupinama i porast u starijim dobnim skupinama. Socijalno-ekonomske prilike kod mladih koji u sve kasnijoj dobi dobivaju mogućnost zapošljavanja kao i rješavanja stambenih pitanja te posljedično se sve kasnije odlučuju na stvaranje obitelji, tako da se sve manji broj žena odlučuje za rađanje u dobi koja je, prema biološkim i medicinskim kriterijima, optimalna za rađanje. U 2015. godini dolazi do promjene u dugogodišnjem rangu rađanja u odnosu na dob rodilja, a isti trend se nastavlja i u 2020. godini.

Tablica 3a.

RODILJE PREMA DOBI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Rodilište	Dob									
	≤15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	≥45	ukupno	
OŽB Našice	broj	0	23	109	119	113	40	11	0	415
	%	0,00	5,54	26,27	28,67	27,23	9,64	2,65	0,00	100,0
KBC Osijek	broj	2	54	274	528	637	366	59	6	1.926
	%	0,10	2,80	14,23	27,41	33,07	19,00	3,06	0,31	100,0
Ukupno	broj	2	77	383	647	750	406	70	6	2.341
	%	0,09	3,29	16,36	27,64	32,04	17,34	2,99	0,26	100

Tablica 3b.

PRVOROTKE PREMA DOBI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Rodilište	Dob									
	≤15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	≥45	ukupno	
OŽB Našice	broj	0	18	70	53	28	7	1	0	177
	%	0,00	10,17	39,55	29,94	15,82	3,95	0,56	0,00	100,0
KBC Osijek	broj	2	46	176	278	258	115	14	1	890
	%	0,22	5,17	19,78	31,24	28,99	12,92	1,57	0,11	100,0
Ukupno	broj	2	64	246	331	286	122	15	1	1.067
	%	0,19	6,00	23,06	31,02	26,80	11,43	1,41	0,09	100,0

PORODNA TEŽINA ŽIVOROĐENIH U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ-ŽUPANIJI U 2020.

Prema porodnoj, težini kao jednom od pokazatelja perinatalne skrbi ali i socijalno-gospodarskih prilika, Osječko-baranjska županija se ne razlikuje značajno od Hrvatske ili od zapadnoeukropskih ni većine post-tranzicijskih zemalja. Udio živorođenih porodne težine ≥ 2.500 grama iznosi u 2020. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije 91,1% (2.171). (tablica 4.), dok je udio u Hrvatskoj u 2019. iznosio 94,8%.

Najviše živorođenih je porodne težine 3.000 – 3.499 grama 866 36,3%, (u Hrvatskoj 2019. godine 13.192, odnosno 36,2%). Udio rođenih niske porodne težine (živorođeni porodne težine ispod 2.500 grama) u rodilištima Osječko-baranjske županije u 2020. godini iznosi 8,9 % (213 živorođenih) što je nešto više u odnosu na udio u Hrvatskoj u 2019. iznosio 5,2% , a koji ne odstupa od dugogodišnjeg kretanja oko 5%.

Udio živorođene ženske djece porodne težine ≥ 2.500 grama iznosi u 2020. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije 90,4% (1.062), a najviše živorođenih je porodne težine 3.000 – 3.499 grama 474 40,3%. Udio rođenih niske porodne težine (živorođeni porodne težine ispod 2.500 grama iznosi 9,6% (113 živorođene ženske djece) (tablica 4a.).

Udio živorođene muške djece porodne težine ≥ 2.500 grama iznosi u 2020. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije 91,7% (1.109), a najviše živorođenih je porodne težine 3.000 – 3.499 grama 392 32,4%. Udio rođenih niske porodne težine (živorođeni porodne težine ispod 2.500 grama iznosi 8,3 % (100 živorođene muške djece) (tablica 4b.).

Tablica 4.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI-ukupno

Težina novorodenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	4			2		1	1			
%	0,17			50,0		25,0	25,0			
500 - 999 g	22			4	5	6	5	2		
%	0,9			18,2	22,7	27,3	22,7	9,1		
1000 - 1499 g	22		3	3	4	3	8	1		
%	0,9		13,6	13,6	18,2	13,6	36,4	4,5		
1500 - 1999 g	43		3	10	5	8	10	5	2	
%	1,8		7,0	23,3	11,6	18,6	23,3	11,6	4,7	
2000 - 2499 g	122		7	18	27	32	31	6	1	
%	5,1		5,7	14,8	22,1	26,2	25,4	4,9	0,8	
2500 - 2999 g	351	2	14	74	91	93	65	12		
%	14,7	0,6	4,0	21,1	25,9	26,5	18,5	3,4		
3000 - 3499 g	866		30	156	232	299	131	17	1	
%	36,3		3,5	18,0	26,8	34,5	15,1	2,0	0,1	
3500 - 3999 g	698		18	90	211	242	115	19	3	
%	29,3		2,6	12,9	30,2	34,7	16,5	2,7	0,4	
4000 - 4499 g	224		2	26	72	71	46	7		
%	9,4		0,9	11,6	32,1	31,7	20,5	3,1		
4500 - 4999 g	30		1	4	11	9	4	1		
%	1,3		3,3	13,3	36,7	30,0	13,3	3,3		
5000 g i više	2			1	1					
%	0,1			50,0	50,0					
Nepoznato										
%										
UKUPNO	2.384	2	78	388	659	764	416	70	7	
%	100,0	0,1	3,3	16,3	27,6	32,0	17,4	2,9	0,3	

Tablica 4a.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI-*spol ženski*

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	3			1		1	1			
%	0,26			33,3		33,3	33,3			
500 - 999 g	15			1	5	5	3	1		
%	1,3			6,7	33,3	33,3	20,0	6,7		
1000 - 1499 g	15		3	2	2	2	5	1		
%	1,3		20,0	13,3	13,3	13,3	33,3	6,7		
1500 - 1999 g	21		2	6	2	3	4	3	1	
%	1,8		9,5	28,6	9,5	14,3	19,0	14,3	4,8	
2000 - 2499 g	59		2	9	8	16	20	3	1	
%	5,0		3,4	15,3	13,6	27,1	33,9	5,1	1,7	
2500 - 2999 g	190	1	6	41	44	49	40	9		
%	16,2	0,5	3,2	21,6	23,2	25,8	21,1	4,7		
3000 - 3499 g	474		17	82	131	165	71	7	1	
%	40,3		3,6	17,3	27,6	34,8	15,0	1,5	0,2	
3500 - 3999 g	309		3	34	101	116	45	9	1	
%	26,3		1,0	11,0	32,7	37,5	14,6	2,9	0,3	
4000 - 4499 g	79		1	13	23	23	14	5		
%	6,7		1,3	16,5	29,1	29,1	17,7	6,3		
4500 - 4999 g	10			2	4	2	2			
%	0,9			20,0	40,0	20,0	20,0			
5000 g i više	0									
%	0,0									
Nepoznato %										
UKUPNO	1.175	1	34	191	320	382	205	38	4	
%	100,0	0,1	2,9	16,3	27,2	32,5	17,4	3,2	0,3	

Tablica 4b.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI-*spol muški*

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		do 15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	1			1						
%	0,08			100,0						
500 - 999 g	7			3		1	2	1		
%	0,6			42,9		14,3	28,6	14,3		
1000 - 1499 g	7			1	2	1	3			
%	0,6			14,3	28,6	14,3	42,9			
1500 - 1999 g	22		1	4	3	5	6	2	1	
%	1,8		4,5	18,2	13,6	22,7	27,3	9,1	4,5	
2000 - 2499 g	63		5	9	19	16	11	3		
%	5,2		7,9	14,3	30,2	25,4	17,5	4,8		
2500 - 2999 g	161	1	8	33	47	44	25	3		
%	13,3	0,6	5,0	20,5	29,2	27,3	15,5	1,9		
3000 - 3499 g	392		13	74	101	134	60	10		
%	32,4		3,3	18,9	25,8	34,2	15,3	2,6		
3500 - 3999 g	389		15	56	110	126	70	10	2	
%	32,2		3,9	14,4	28,3	32,4	18,0	2,6	0,5	
4000 - 4499 g	145		1	13	49	48	32	2		
%	12,0		0,7	9,0	33,8	33,1	22,1	1,4		
4500 - 4999 g	20		1	2	7	7	2	1		
%	1,7		5,0	10,0	35,0	35,0	10,0	5,0		
5000 g i više	2			1	1					
%	0,2			50,0	50,0					
Nepoznato %										
UKUPNO	1.209	1	44	197	339	382	211	32	3	
%	100,0	0,1	3,6	16,3	28,0	31,6	17,5	2,6	0,2	

Tablica 5.

 ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U KBC OSIJEK U 2020. GODINI
-ukupno

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	4			2		1	1			
%	0,20			50,0		25,0	25,0			
500 - 999 g	21			3	5	6	5	2		
%	1,1			14,3	23,8	28,6	23,8	9,5		
1000 - 1499 g	22		3	3	4	3	8	1		
%	1,1		13,6	13,6	18,2	13,6	36,4	4,5		
1500 - 1999 g	41		3	8	5	8	10	5	2	
%	2,1		7,3	19,5	12,2	19,5	24,4	12,2	4,9	
2000 - 2499 g	113		7	15	27	26	31	6	1	
%	5,7		6,2	13,3	23,9	23,0	27,4	5,3	0,9	
2500 - 2999 g	297	2	10	59	79	81	59	7		
%	15,1	0,7	3,4	19,9	26,6	27,3	19,9	2,4		
3000 - 3499 g	681		17	104	182	245	118	14	1	
%	34,6		2,5	15,3	26,7	36,0	17,3	2,1	0,1	
3500 - 3999 g	583		13	62	171	213	104	17	3	
%	29,6		2,2	10,6	29,3	36,5	17,8	2,9	0,5	
4000 - 4499 g	183		1	18	59	61	37	7		
%	9,3		0,5	9,8	32,2	33,3	20,2	3,8		
4500 - 4999 g	23		1	4	8	7	3			
%	1,2		4,3	17,4	34,8	30,4	13,0			
5000 g i više	2			1	1					
%	0,1			50,0	50,0					
Nepoznato										
%										
UKUPNO	1.970	2	55	279	541	651	376	59	7	
%	100,0	0,10	2,8	14,2	27,5	33,0	19,1	3,0	0,4	

Tablica 5a.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U KBC OSIJEK U 2020. GODINI
- spol ženski

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	3			1		1	1			
%	0,31			33,3		33,3	33,3			
500 - 999 g	15			1	5	5	3	1		
%	1,5			6,7	33,3	33,3	20,0	6,7		
1000 - 1499 g	15		3	2	2	2	5	1		
%	1,5		20,0	13,3	13,3	13,3	33,3	6,7		
1500 - 1999 g	21		2	6	2	3	4	3	1	
%	2,2		9,5	28,6	9,5	14,3	19,0	14,3	4,8	
2000 - 2499 g	54		2	7	8	13	20	3	1	
%	5,5		3,7	13,0	14,8	24,1	37,0	5,6	1,9	
2500 - 2999 g	159	1	4	34	37	42	37	4		
%	16,3	0,6	2,5	21,4	23,3	26,4	23,3	2,5		
3000 - 3499 g	374		11	51	106	133	67	5	1	
%	38,4		2,9	13,6	28,3	35,6	17,9	1,3	0,3	
3500 - 3999 g	265		2	26	84	102	42	8	1	
%	27,2		0,8	9,8	31,7	38,5	15,8	3,0	0,4	
4000 - 4499 g	59			7	17	20	10	5		
%	6,1			11,9	28,8	33,9	16,9	8,5		
4500 - 4999 g	8			2	2	2	2			
%	0,8			25,0	25,0	25,0	25,0			
5000 g i više	0									
%	0,0									
Nepoznato										
%										
UKUPNO	973	1	24	137	263	323	191	30	4	
%	100,0	0,10	2,5	14,1	27,0	33,2	19,6	3,1	0,4	

Tablica 5b.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U KBC OSIJEK U 2020. GODINI
- spol muški

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		do 15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g	1			1						
%	0,10			100,0						
500 - 999 g	6			2		1	2	1		
%	0,6			33,3		16,7	33,3	16,7		
1000 - 1499 g	7			1	2	1	3			
%	0,7			14,3	28,6	14,3	42,9			
1500 - 1999 g	20		1	2	3	5	6	2	1	
%	2,0		5,0	10,0	15,0	25,0	30,0	10,0	5,0	
2000 - 2499 g	59		5	8	19	13	11	3		
%	5,9		8,5	13,6	32,2	22,0	18,6	5,1		
2500 - 2999 g	138	1	6	25	42	39	22	3		
%	13,8	0,7	4,3	18,1	30,4	28,3	15,9	2,2		
3000 - 3499 g	307		6	53	76	112	51	9		
%	30,8		2,0	17,3	24,8	36,5	16,6	2,9		
3500 - 3999 g	318		11	36	87	111	62	9	2	
%	31,9		3,5	11,3	27,4	34,9	19,5	2,8	0,6	
4000 - 4499 g	124		1	11	42	41	27	2		
%	12,4		0,8	8,9	33,9	33,1	21,8	1,6		
4500 - 4999 g	15		1	2	6	5	1			
%	1,5		6,7	13,3	40,0	33,3	6,7			
5000 g i više	2			1	1					
%	0,2			50,0	50,0					
Nepoznato %										
UKUPNO	997	1	31	142	278	328	185	29	3	
%	100,0	0,10	3,1	14,2	27,9	32,9	18,6	2,9	0,3	

Tablica 6.

 ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U OŽB NAŠICE U 2020. GODINI
-ukupno

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke									
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više	
ispod 500 g %											
500 - 999 g %	1 0,2			1 100,0							
1000 - 1499 g %											
1500 - 1999 g %	2 0,5			2 100,0							
2000 - 2499 g %	9 2,2			3 33,3		6 66,7					
2500 - 2999 g %	54 13,0		4 7,4	15 27,8	12 22,2	12 22,2	6 11,1	5 9,3			
3000 - 3499 g %	185 44,7		13 7,0	52 28,1	50 27,0	54 29,2	13 7,0	3 1,6			
3500 - 3999 g %	115 27,8		5 4,3	28 24,3	40 34,8	29 25,2	11 9,6	2 1,7			
4000 - 4499 g %	41 9,9		1 2,4	8 19,5	13 31,7	10 24,4	9 22,0				
4500 - 4999 g %	7 1,7				3 42,9	2 28,6	1 14,3	1 14,3			
5000 g i više %	0 0,0										
Nepoznato %											
UKUPNO	414	0	23	109	118	113	40	11	0		
	%	100,0	0,0	5,6	26,3	28,5	27,3	9,7	2,7	0,0	

Tablica 6a.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U OŽB NAŠICE U 2020. GODINI
- spol ženski

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		≤15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g %										
500 - 999 g %										
1000 - 1499 g %										
1500 - 1999 g %										
2000 - 2499 g %	5 2,5			2 40,0		3 60,0				
2500 - 2999 g %	31 15,3		2 6,5	7 22,6	7 22,6	7 22,6	3 9,7	5 16,1		
3000 - 3499 g %	100 49,5		6 6,0	31 31,0	25 25,0	32 32,0	4 4,0	2 2,0		
3500 - 3999 g %	44 21,8		1 2,3	8 18,2	17 38,6	14 31,8	3 6,8	1 2,3		
4000 - 4499 g %	20 9,9		1 5,0	6 30,0	6 30,0	3 15,0	4 20,0			
4500 - 4999 g %	2 1,0				2 100,0					
5000 g i više %										
Nepoznato %										
UKUPNO	202	0	10	54	57	59	14	8	0	
	%	100,0	0,0	5,0	26,7	28,2	29,2	6,9	4,0	0,0

Tablica 6b.

ŽIVOROĐENA DJECA PREMA TEŽINI PRI ROĐENJU I DOBI MAJKE U OŽB NAŠICE U 2020. GODINI
-spol muški

Težina novorođenčeta	UKUPNO	Dob majke								
		do 15 g.	16-19 g.	20-24 g.	25-29 g.	30-34 g.	35-39 g.	40-44 g.	45-49 g.	50 i više
ispod 500 g %										
500 - 999 g %	1 0,5			1 100,0						
1000 - 1499 g %										
1500 - 1999 g %	2 0,9			2 100,0						
2000 - 2499 g %	4 1,9			1 25,0		3 75,0				
2500 - 2999 g %	23 10,8		2 8,7	8 34,8	5 21,7	5 21,7	3 13,0			
3000 - 3499 g %	85 40,1		7 8,2	21 24,7	25 29,4	22 25,9	9 10,6	1 1,2		
3500 - 3999 g %	71 33,5		4 5,6	20 28,2	23 32,4	15 21,1	8 11,3	1 1,4		
4000 - 4499 g %	21 9,9			2 9,5	7 33,3	7 33,3	5 23,8			
4500 - 4999 g %	5 2,4				1 20,0	2 40,0	1 20,0	1 20,0		
5000 g i više %	0 0,0									
Nepoznato %										
UKUPNO %	212 100,0		13 6,1	55 25,9	61 28,8	54 25,5	26 12,3	3 1,4	0 0,0	

Izvor: temeljem individualnih prijava poroda prikupljenih u rodilištima OB Županije, 2020.

POKAZATELJI ANTENATALNE SKRBI U RODILJA U RODILIŠTIMA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE 2020.

Na sam tijek i ishod trudnoće i poroda utječe niz čimbenika, od bioloških čimbenika do onih socijalne i gospodarske prirode, u velikoj mjeri kvalitetna antenatalna skrb, a koja podrazumijeva odgovarajući broj pregleda u trudnoći i vremena kada su obavljeni, kao i njihova kvaliteta, mogu utjecati na tijek i ishod trudnoće. (slika 1-3)

U 2020. godini prema rodilišnim podacima, udio rodilja s 1-2 pregleda u trudnoći bio je 1,8% (43 rodilja), a s 3-5 pregleda u trudnoći 12,2% (285). U 2020 godini nije zabilježeno rodilja s nepoznatim brojem antenatalnih kontrola, a što je bio slučaj prethodnih godina.

Broj rodilja s optimalnom antenatalnom skrbi, odnosno standardnim brojem pregleda u trudnoći (prema preporuci struke i Programu mjera zdravstvene zaštite to je 9 i više pregleda) iznosio je 42,2% odnosno 987 rodilja, dok je udio rodilja sa 6-8 pregleda u trudnoći iznosio 43,8% odnosno 1025 rodilja. (slika 1)

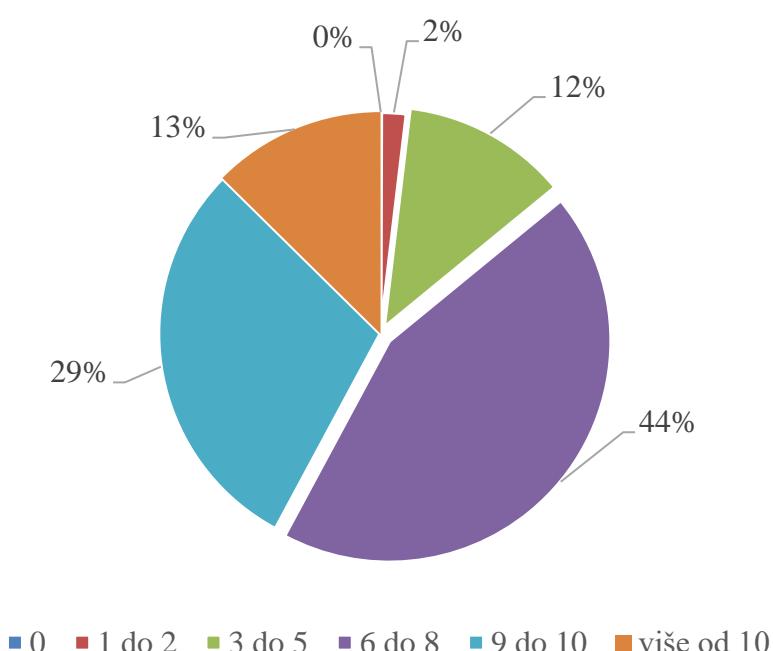
Vrijeme prvog pregleda u trudnoći kao pokazatelja kvalitete antenatalne skrbi, a sukladno Programu mjera zdravstvene zaštite, u dobro kontroliranim trudnoćama trebalo bi biti do 10. tjedna trudnoće.

Prvi pregled u ranoj trudnoći obavilo je 85,9% (2.011) rodilja, i to do 8. tjedna 33,9% (793), od 9.-12. tjedna 52,0% (1.218) rodilja.

Nakon 22. tjedna trudnoće prvi pregled obavilo je 2,6% (62) rodilja. U 2020. godini nije bilo rodilja kod kojih podatak o vremenu prvog pregleda u trudnoći nije bio poznat, a što je bio slučaj prethodnih godina. (slika 2)

Slika 1.

RODILJE PREMA BROJU ANTENATALNIH PREGLEDA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

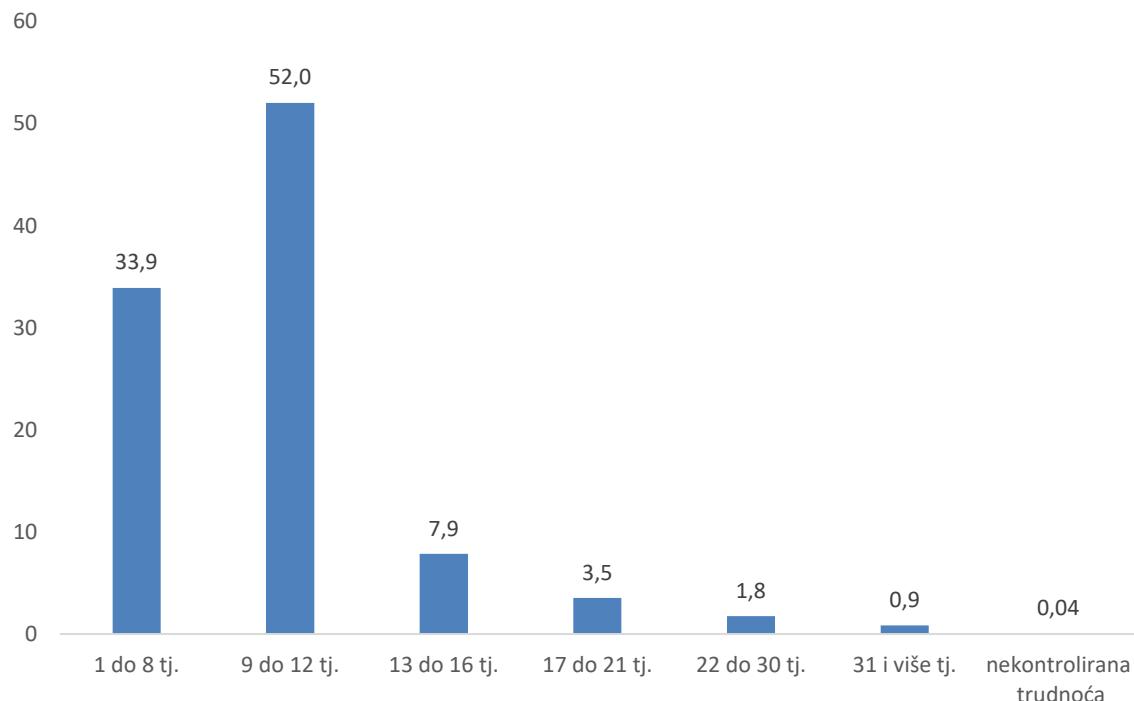

Tablica 7. Rodilje prema broju antenatalnih pregleda u Osječko-baranjskoj županiji u 2020 godini

broj antenatalnih pregleda	broj	%
nepoznato	0	0,0
0	1	0,0
1 do 2	43	1,8
3 do 5	285	12,2
6 do 8	1025	43,8
9 do 10	692	29,6
više od 10	295	12,6
ukupno	2341	100

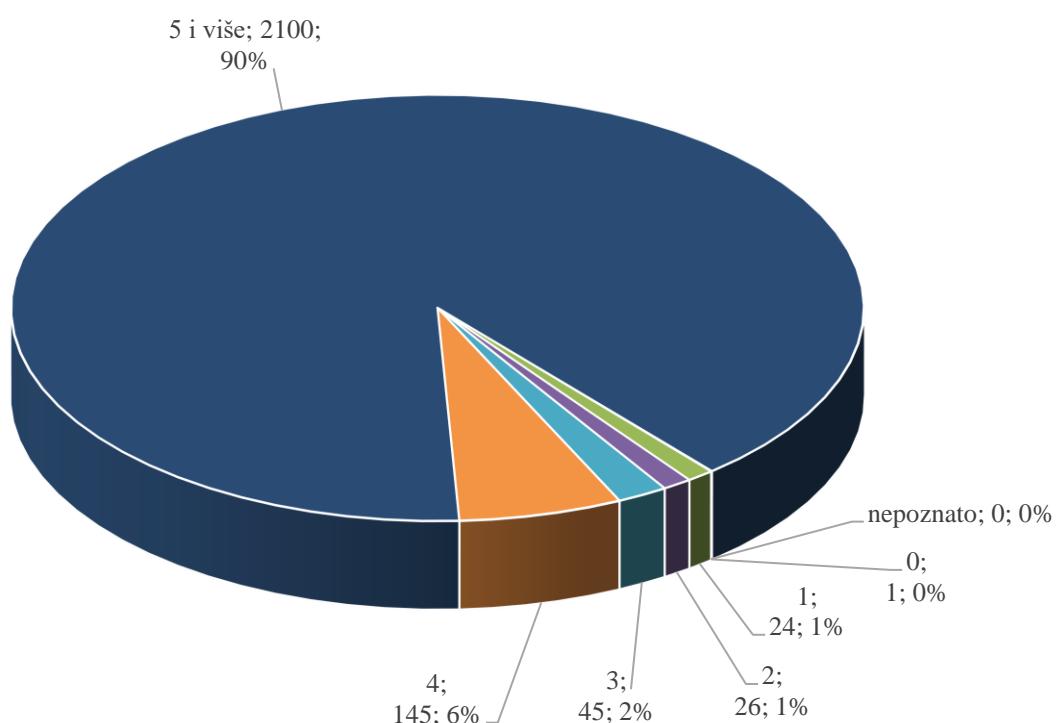
Slika 2.

RODILJE PO VREMENU PRVOG PREGLEDA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Slika 3.

RODILJE PREMA BROJU ULTRAZVUČNIH PREGLEDA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

PORODI PO NAČINU ZAVRŠETKA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

U 2020. godini 632 poroda dovršena su carskim rezom odnosno 27,0% poroda (561 carskih rezova u 2019. godini; 24,67% poroda). Među porodima bilo je i 3 dovršena vakuum ekstrakcijom kao i 2 poroda na zadak vaginalno. Spontanih je poroda bilo 1.704 odnosno činili su 72,79% svih poroda. (slika 4). U 473 rodilje (20,21%) porod je bio s epiziotomijom.

U nekoliko prethodnih godina zabilježen je trend porasta dovršenja poroda carskim rezom. U 2018. godini je iznosio 254/1000 živorođenih, (u 2017. godini je iznosio 274/1000 živorođenih, u 2016. godini je iznosio 286/1000 živorođenih, 2015. godini je iznosio 283/1000 živorođenih, 2014. godini je iznosio 264/1000 živorođenih, 2013. godini je iznosio 259/1000 živorođenih, 2012. godini je iznosio 245/1000 živorođenih, 2011. godini iznosio je 227/1000 živorođenih, 2010. godine je iznosio 225/1000 živorođenih, 2009. godine je iznosio 221/1000 živorođenih, 2008. godine 203/1000 živorođenih, 2007. godine je iznosio 216/1000 živorođenih, 2006. godine 198/1000 živorođenih i 2005. godine 178/1000 živorođenih).

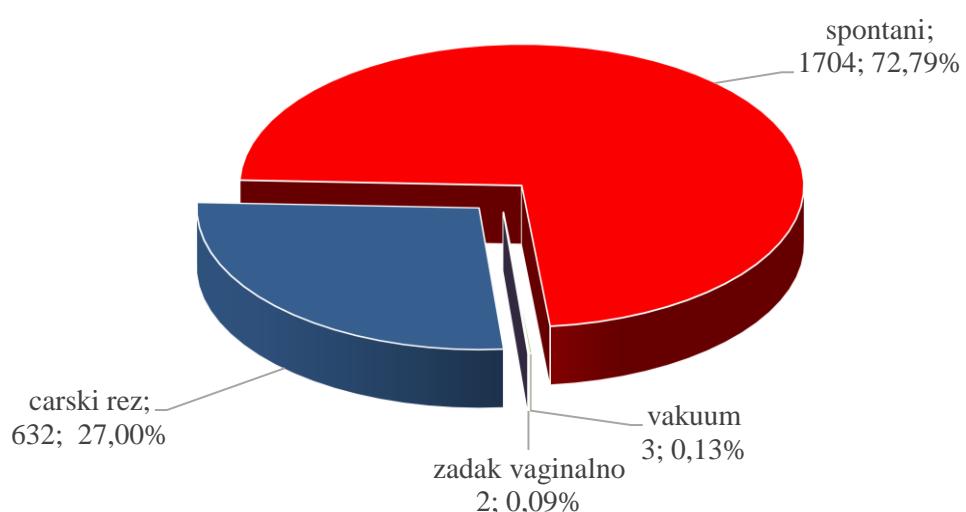
U 2019. godini je iznosio 242/1000 živorođenih, a u 2020. godini 265/1000 živorođenih, stopa izračunata na rodilišne podatke! (slika 5)

Trend operativnog dovršenja poroda u većini zemalja raste. Problem porasta broja carskih rezova povezuje se s tumačenjem prava pacijenata na slobodan izbor, odnosno utjecajem volje rodilje na odluku o načinu dovršenja poroda čak i onda kad operativan način dovršenja poroda nije stručno opravdan, ali i povećanim oprezom struke vezano uz sve češće tužbe za eventualnu stručnu grešku u trudnica s komplikacijama u trudnoći i/ili porodu i nepovoljnim perinatalnim ishodom.

Primjena carskog reza isključivo prema stručnim smjernicama i „vraćanje“ prirodnom spontanom porodu, ukoliko drugačiji postupak nije neophodan, ipak predstavlja pozitivan pomak nakon višegodišnjeg trenda porasta dovršenja poroda operativnim putem.

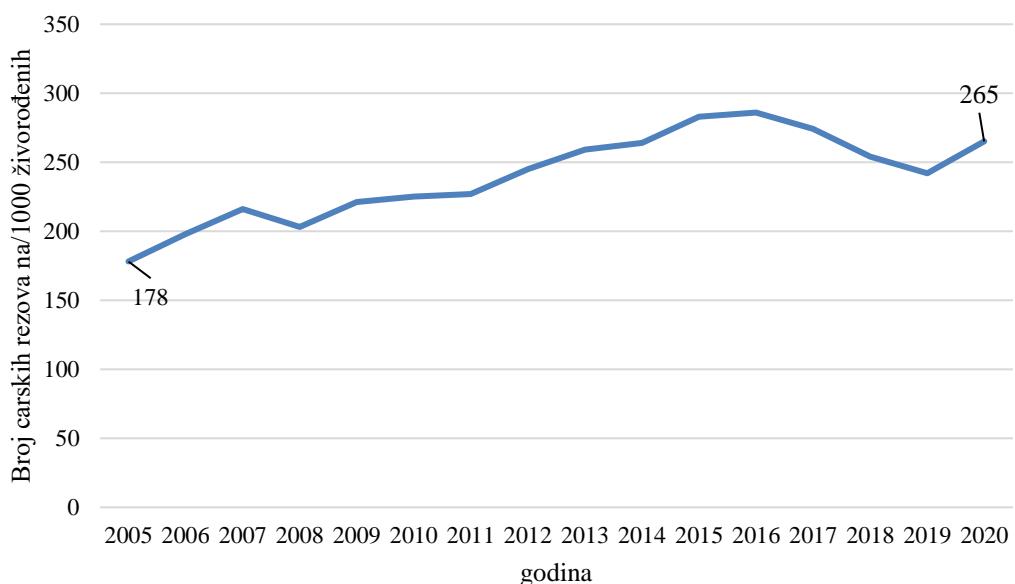
Slika 4.

PORODI PO NAČINU ZAVRŠETKA U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Slika 5.

CARSKI REZOVI KAO NAČIN DOVRŠENJA PORODA U RODILIŠTIMA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U RAZDOBLJU 2005.-2020. GODINE (stopa na 1.000 živorođenih)

PERINATALNA SMRTNOST U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Perinatalna smrtnost predstavlja važan pokazatelj zdravstvene skrbi kao i utjecaja društvenih i gospodarskih prilika u nekoj zemlji ili nekom području. Od 2001. godine uveden je u Hrvatskoj novi obrazac prijave poroda te poseban obrazac za prijavu perinatalne smrti. Nova evidencija omogućava procjenu utjecaja medicinske skrbi na ishod – porod djeteta i stanje majke nakon poroda (broj kliničkih i ultrazvučnih pregleda u trudnoći; vrijeme prvog pregleda; način početka i završetka poroda; sudjelovanje medicinskog osoblja pri porodu itd.). Osim osnovnih medicinskih značajki koje mogu utjecati na ishod poroda na obrascu su i neke biološke (dob, antropometrijske mjere) i socijalne značajke (bračnost, obrazovanje, zanimanje, radni status, životne navike poput pušenja, uzimanja alkohola ili psihoaktivnih droga). Navedene značajke mogu se pratiti i prema zdravstvenim ustanovama odnosno prema tipu ustanove (klinička, županijska i izvanbolnička rodilišta) te utvrđene razlike između ustanova koristiti u poboljšanju kvalitete skrbi i perinatalnog ishoda.

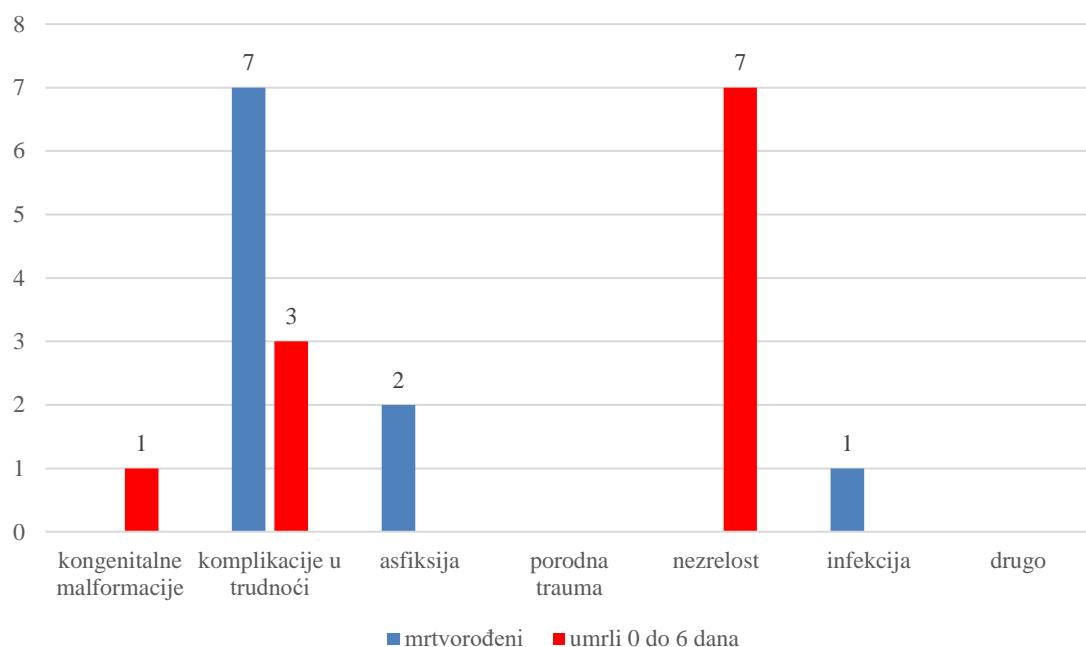
Odabrani pokazatelji perinatalne skrbi prikazani su tablicama 1.-3. slikama 1.-5.

U 2020. godini u rodilištima Osječko-baranjske županije perinatalno je umrlo 21 dijete, odnosno 10 mrtvorodenja i 11 umrle novorođenčadi u prvih 7 dana života. Od 10 mrtvorodenih, svih 10 su bila iz jednoplodnih trudnoća. Od 11 umrle novorođenčadi u prvih 7 dana života, 6 su bili iz jednoplodnih trudnoća i 5 iz blizanačkih trudnoća. (Tablica 1). Vodeći uzroci mrtvorodenja su poremećaji povezani s

komplikacijama u trudnoći, najčešće povezane s patologijom posteljice ili pupkovine i posljedične asfiksije i infekcije. Vodeći uzroci ranih neonatalnih smrти su poremećaji povezani s komplikacijama u trudnoći, prematuritet i nezrelost i posljedičnim respiracijskim distresom ili intraventrikularnim krvarenjem i porodna asfiksija, te kongenitalne malformacije. (slika 6)

Slika 6.

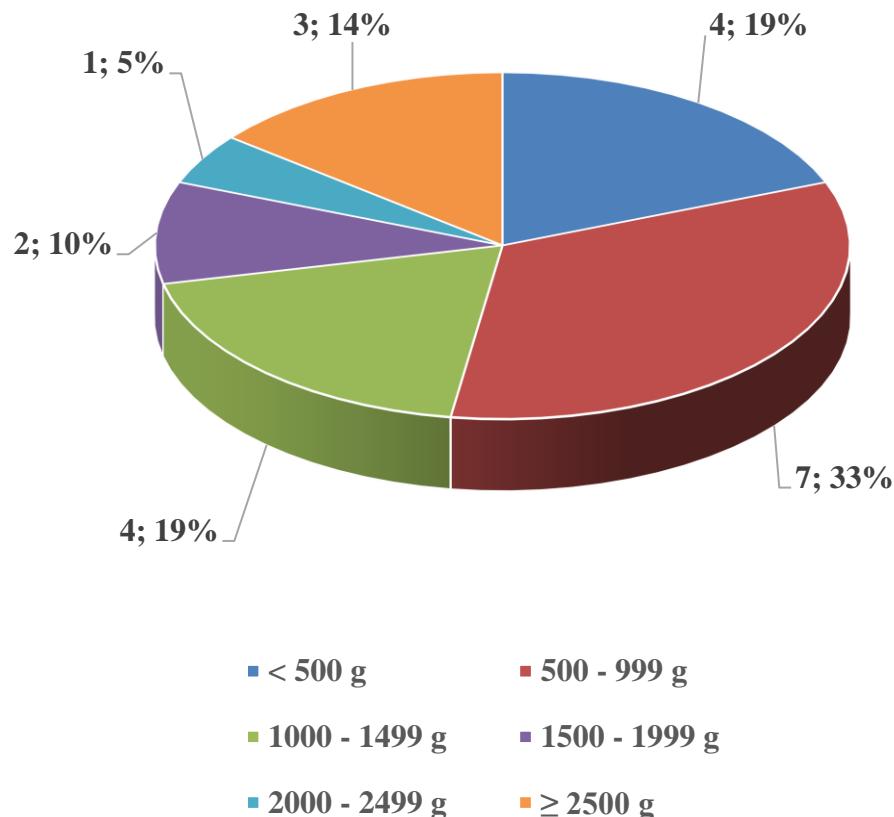
PERINATALNO UMRLI PREMA UZROCIMA SMRTI U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020. GODINI

Izvor podataka: Prijava perinatalne smrти i List poroda, 2020

Slika 7.

UDIO PERINATALNO UMRLIH U RODILIŠTIMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI 2020. GODINE
PREMA PORODNOJ TEŽINI

MATERNALNA SMRTNOST U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2020.

U rodilištima u Osječko-baranjskoj županiji 2020. godine, nije umrla niti jedna žena od komplikacija u trudnoći, porođaju ili babinjama (MKB-10: O00-O99). U Hrvatskoj su 2020. godini zbog komplikacija u trudnoći, porodu ili babinju umrle dvije žene, jedna od izravnog porodničkog uzroka (embolija plodnom vodom), a druga u trudnoći, zbog akutnog pankreatitisa, a ujedno je bila COVID-19-pozitivna prije poroda. Ukupna maternalna smrtnost iznosila je 5,5/100.000 živorodenih. U 2019. su također zabilježene dvije maternalne smrti, a u 2017. i 2018. g. u Hrvatskoj nije zabilježena ni jedna smrt u trudnoći, porodu ili babinju. (tablica 8)

Tablica 8.

MATERNALNA SMRTNOST U HRVATSKOJ I OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI 1997. – 2020*. GODINE

Godina Year	Hrvatska		Osječko-baranjska	
	broj umrlih majki (<i>Maternal deaths</i>)	Živorođeni <i>Live births</i>	broj umrlih majki (<i>Maternal deaths</i>)	Živorođeni <i>Live births</i>
1997	6	55501	2	4267
1998	3	47068	0	3514
1999	5	45179	2	3488
2000	3	43.746	0	3.280
2001	1	40.993	0	3.108
2002	4	40.094	0	2.998
2003	3	39.668	0	2.794
2004	3	40.307	1	2.804
2005	3	42.492	0	3.061
2006	4	41.446	1	2.928
2007	6	41.910	0	2.869
2008	3	43.753	0	2.991
2009	6	44.515	2	3.317
2010	4	43.361	0	2.856
2011	4	41.197	0	2.835
2012	3	41.771	0	2.919
2013	2	39.939	0	2.786
2014	1	39.566	0	2.789
2015	1	37.241	1	2.611
2016	1	37.493	1	2.445
2017	0	36.581	0	2.414
2018	0	37.277	0	2.375
2019	2	36.135	0	2.315
2020*	2	36.166	0	2.384

Izvor: temeljem individualnih prijava poroda prikupljenih u rodilištima Hrvatske
 * rodilišni podaci uključuju sve porode u zdravstvenim ustanovama, neovisno o državi stalnog prebivališta majke

Pri korištenju podataka obavezno navesti izvor
 - *The users of this report are requested to quote the source of information*